

Plan- och byggnadsnämnden
Yttrande

Datum:
2021-05-27

Diarienummer:
PBN-2021-00022

Finansdepartementet
Avdelningen för samhällsplanering och bostäder
Enheten för bostäder och byggande
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.sba.bb@regeringskansliet.se
Dnr: Fi2020/02715

Handläggare:
Rickard Hultberg, Åsa Broman

Yttrande över remiss Fi2020/02715; Boverkets rapport Utveckling av regler om klimatdeklaration av byggnader – förslag på färdplan och gränsvärden

Sammanfattning

Uppsala kommun, nedan kommunen, ställer sig positiv till Boverkets förslag till utveckling av regler om klimatdeklaration av byggnader. Dock bör gränsvärden införas tidigare eftersom klimatutmaningen brådskar. Kommunen anser att tidplanen med stegvis skärpta gränsvärden ger goda förutsättningar för byggsektorn att anpassa materialval och byggtekniker. En förutsättning är att vägledning, generiska data med mera finns framme i god tid. Kommunen ser positivt på att ytterligare byggnadsdelar och livscykelmoduler införs. Inför införandet av gränsvärden bör Boverket utveckla vägledning och regelverk för att möta eventuella risker som förändrade byggmetoder kan medföra. Detta gäller framför allt fukt- och brandskydd.

Yttrande

Uppsala kommun ser positivt på Boverkets förslag till utveckling av regler om klimatdeklaration av byggnader. Förslaget ligger i linje med de målsättningar kommunen har för den framtida utvecklingen av Uppsala. Ett exempel är den utbyggnad som kommer att ske i de sydöstra stadsdelarna, vilket är en del av Uppsalapaketet.

Kommunen har tidigare lämnat remissvar på förslaget om ny lag för klimatdeklarationer. De synpunkter som då lämnades kvarstår för det nu aktuella förslaget i de fall de är tillämpliga.

Tidplanen

Tidplanen som presenteras i rapporten framstår som långsam. Införandet av gränsvärden först 2027 rimmar illa med den brådska som kommunen ser i klimatutmaningen och som reflekteras i klimatlagen. En stegvis skärpning av gränsvärden ger tid för ytterligare utveckling. Ett direkt införande av de högsta gränsvärdena skulle riskera att byggandet saktar ned vilket borde kunna undvikas med den färdplan som föreslås.

Kommunen ser dock en viss risk för att det vid införandet av gränsvärden kan bli omställningssvårigheter, exempelvis brist på byggprodukter med låg klimatpåverkan. Detta påtalas delvis i rapporten. Regeringen bör därför ge Boverket i uppdrag att påskynda arbetet med att ta fram de verktyg som byggsektorn efterfrågar. Vägledning, databas med generiska byggproduktdata och reviderad byggproduktförordning bör finnas klara helst ett par år innan införandet av gränsvärden. Särskilt mindre aktörer kommer att vara starkt beroende av detta.

Ytterligare byggnadsdelar och livscykeldata

Kommunen ser positivt på att ytterligare byggnadsdelar införs i redovisningen i klimatdeklarationen. De fem åren från införandet av krav på klimatdeklaration till att gränsvärden införs och fler byggnadsdelar omfattas borde ge byggsektorn tid att skaffa de kunskaper och verktyg som behövs för detta. I och med att byggnader bli allt mer teknikintensiva ökar den andel av byggnationen som utgörs av installationer. Det är då mycket positivt att även dessa delar ska omfattas av kraven.

Kommunen ser även positivt på att ytterligare moduler i byggnaders livscykel ska redovisas i klimatdeklarationen. I rapporten argumenteras övertygande för att dessa ytterligare moduler dock endast ska redovisas och inte omfattas av gränsvärden. Kommunen delar denna uppfattning. Boverket bör efter att kraven införts använda de data som inkommer för att analysera om det finns eventuella motsättningar, exempelvis om användandet av vissa material i byggskedet ger hög klimatpåverkan på grund av underhålls krav i användningsskedet.

Behov av vägledning och utveckling av byggregelverket

Kommunen anser att införandet av gränsvärden medför ett behov av vägledning och utveckling av byggregelverket. Även om kommunerna inte ska utöva tillsynen kommer de att behöva hantera en del följder av införandet av gränsvärden. I rapporten påtalas att vissa av de tekniska egenskapskraven kan komma att påverkas då valet av byggmetoder och byggprodukter ändras till följd av kraven. Kommunen ser risker framför allt vad gäller fuktproblem och brandskydd. Dessa risker kommer säkerligen att kunna hanteras, men det är önskvärt att byggreglerna ses över för att möta de förändringar som kan förväntas.

Kommunen ser positivt på att Boverket ska vara tillsynsmyndighet över klimatdeklarationerna. Eftersom de val som behöver göras för att klara gränsvärden kommer att påverka utformning samt val av material och metoder ser kommunen ett stort behov av vägledning och utbildning för kommunernas byggnadsnämnder. För att kunna ge förutsättningar för byggaktörerna att bygga på ett sätt som uppfyller klimatmålen, behöver också de handläggare som arbetar med planläggning, bygglov och byggprocessen ha goda kunskaper om de konsekvenser olika val leder till. Kommunen ansvarar såklart för att se till att dess organisation har nödvändiga kunskaper, men Boverket bör också stötta med god vägledning.

Sammantaget ser kommunen Boverkets förslag som väl genomtänkt. Flera av de svårigheter som kan förutses har behandlats i rapporten. Med utvecklande av vägledningar, generiska data, översyn av regelverk, med mera, finns goda förutsättningar att införandet av utvecklingen av regler för klimatdeklarationer kan medföra en omställning av landets byggsektor i en mer klimatvänlig riktning. Kommunen ser också positivt på att tidplanen för gränsvärdenas införande till stor del sammanfaller med tidplanen för Uppsala kommuns utveckling av de sydvästra stadsdelarna i samband med Uppsalapaketet.

Plan- och byggnadsnämnden

Ylva Stadell
Ordförande

Peter Jernberg
Nämndsekreterare